

MUNKÁS SZÓ

DEMOKRATIKUS HETILAP

II. évfolyam. 5. szám.
Salgótarján, 1946. évi január hó 26

Ára: 2000 pengő

Megjelenik minden szombaton
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Hunyadi-utca 5 sz.

A Salgótarjáni Kommunista Párt gyászünnepe Lenin halálának 22. évfordulóján

Folyó hó 22-én lélekemelő ünnepély keretében ülte meg a salgótarjáni Kommunista Párt az orosz szocialista állam halhatatlan megalapítója, Lenin halálának 22. évfordulóját, az Ipartestület székházának nagytermében.

A változatos és gondosan összeállított műsort a magyar és orosz himnusszal az acélgyári zenekar, majd a „Munkás jelige” című dallal és a Marseillaise-zel az Egyesített Munkásdalkör nyitotta meg.

A termet zsufolásig megtöltő közönséget Kalas Zoltán üdvözölte, rámutatva a nagy nap jelentőségére, mely a világon mindenütt összegyűjtötte a szocializmus, Lenin híveit. Majd néhány tömör mondatban jellemezte az embert, aki Marx tanítását a gyakorlatba vitte át, a munkás osztályt egységbe forrasztotta és győzelemre vitte, megalkotta a Szovjet-uniót, de korai halála

miatt azt befejezni nem tudta. Végül az utódok munkáját méltatta, akik az összes dolgozók felszabadításáért folytatnak megszakítatlan küzdelmet.

Vágvölgyi Erzsébet szavallata (Gereblyés László: Lenin), a dalkör újabb éneke, Takács András férfias előadása (József Áttila: Fiatal életek indulója) után Blanár Sándor tartotta meg ünnepi beszédét. Az orosz bolsevik párt egyik hivatalos jelentéséből vett idézettel vezette be Lenin egész élete munkájának lényegét és világraszóló hatását ismertető előadását. „Marx óta nem volt olyan nagyság a proletáriátus életében, mint Lenin. Ész, akarat, a rabság és elnyomás halálos gyűlölete, forradalmi szenvedély tökéletes arányban egyesült benne. Szervező lángelméje előtt semmi jelentéktelen dolog el nem tűnt és semmi nagy dolog túl nem nőtt jelentőségénél. Lenin a munkásosztály lángelméje volt.”

Lenin, a szellemóriás

1870. április 11-én született, mint értelmiségi szülők gyermeke. Már szülei házában a tudás, az igazság, a szabadság levegőjét szívtá magába. Forradalmár jövőjének útjait is a család egyengette: testvérei mind forradalmárok voltak, Sándor bátyját a cári önkény pusztította el. Elmé-

jének élessége már tanuló korában kitűnt. Még mint ifjú tört be az eszmék mélységeibe és már akkor megismerkedett a marxizmus lényegével, mely számára is kijelölte a továbbfejlődés útját, az élet legmagasztosabb célját: a mindnyájunk boldogulásáért való küzdelmet.

Lenin, a törhetetlen akarat mintaképe

Egész életében a törhetetlen akarat jellemezte. Ez tartotta meg emberfeletti feladatának keresztülvételében, az elnyomott nép felrázásának és felszabadításának nagy munkájában.

Forradalmi tevékenységeért már diák korában börtönbe került, majd 1895-ben 14 hónapi újabb börtön után 3 éven át osztozott a szibériai száműzöttek sorsában. A száműzés éveinek leteltével világosan látta az utat, melyet követnie kell. Felvette a narodnyikokkal a harcot, akik a parasztság felemelésében látták

a megoldás útját. Megküzdött az ökomonistákkal, akik csak gazdasági célokat ismertek és a politikai harcot a liberális polgárságra bízta.

E pártokkal szemben Lenin világosan kimutatta, hogy a harcot csak a proletár munkás és a proletár paraszt egyesített erejével és nemcsak gazdasági, hanem elsősorban a politikai csataterén lehet és kell megvívni. Együttal azonban a tudás, a szellem teljes magasságára is kell emelkedni azoknak, akik szembeállnak a mult erőivel. — A

marxizmus egész fegyvertárával kell rendelkeznie a győzni akarónak, hogy az első csapás alatt össze ne törjön. De a tudás mellett pártra is mulhatatlan szükség van, melyben az egynemű

A forradalmár Lenin

Szervező, tanító, forradalmasító tevékenysége miatt csakhamar külföldre kellett menekülnie. Itt fáradhatatlanul folytatta forradalmi munkáját. Megalapította az Iszkra című napilapot, mely által a fejlődő orosz szocializmussal állandó szoros kapcsolatot tarthatott fenn és annak fejlődését a szülő gondjával és erélyével irányíthatta. Az 1904-es orosz-japán háború és a nyomában fellángoló hatalmas sztrájkok, forradalmi kitörések hírére Lenin visszasiet hazájába, hogy közvetlenül irányíthassa a forradalom törekény hajóját.

Hamarosan rájött azonban, hogy az idő nem érett még a forradalom győzelmére. A cárizmus ugyan már nem elég erős a forradalom kiirtására, de az orosz munkásság és parasztság még nem elég erős, nem elég szervezett és öntudatos arra,

Lenin, a szocialista állam megalkotója

Lenin proféciája hamar valóra vált. Az 1917-es forradalomban megdőlt a cárizmus és október 27-én győzött a szocialista forradalom. Lenin nagysága csak most mutatkozott meg igazán. Ekkor derült ki, hogy nemcsak nagy tudós, kitűnő szervező, lánglelkű forradalmár, hanem egyike az emberi történet legnagyobb reálpolitikusának.

A forradalmi Oroszországban először is megalkotta a vörös hadsereget, hogy visszautasíthassa az ellenforradalom véres kísérleteit és szembeszállhasson az egész világ támadásával. Az első komoly sikerek után azonnal az ország gazdasági életének talpraállításához kezdett. Első célul az ország villamosítását

erők acélos kötésben tömörülnek és amely önálló hadseregként küzd az igazságért. Marxista pártra és marxista tudásra, élenjáró pártra és élenjáró tudásra van szükség, mert nincs forradalmi gyakorlat forradalmi elmélet nélkül — tanította egész életén át Lenin.

hogy a forradalmat győzelemre vigye. Lenin tehát visszament önkéntes száműzetésébe és most már kétszeres erővel folytatta felvilágosító, építő munkáját.

Az elmúlt idők nagy tanulságokat ébresztettek benne. Ekkor jött rá arra, hogy kora a kapitalizmus végkifejlesztésének sarka és egyszersmind a hanyatlásé is, mely a világimperializmus mohóságában, a folytonos és rettentő gazdasági krízisekben és a legembertelenebb háborúk tobzódásában ütközik ki. E tényből eredően azonban meglátta a proletár forradalom közeli győzelmének hajnalpirkadását is. A forradalomét, mely épen a világimperializmus miatt egyelőre csak egy államban valósulhat meg, ahonnan aztán az idők kiteljesedésével győzelmesen áradhat ki az egész világra. És ez az ország Oroszország.

tűzte ki, majd neki fogott a forradalomban tönkrement mezőgazdaság és ipar újjáteremtéséhez. Munkáját azonban csak megkezdte, de nem fejezhette be, mert 1924 január 21-én 6 óra 50 perckor, 54 éves korában, utolsót lobbant az a messze világító fény, melynek Lenin volt a neve.

Lenin, az ember

Leninben nemcsak a közéleti, hanem a magánember is nagy volt. Egyszerűsége, szerénysége mindenki előtt ismert volt. De ismeretes volt jellembeli szilárdsága is. Soha el nem bízta magát, de nem is esett kétségbe. Ha vesztett, nem csüggedt és ha diadalt aratott, nem ragadta el a

góg. Ha szükség volt rá, visszavonult, de csak azért, hogy elvei és céljai feladása nélkül annál hatalmasabb erővel törjön azután előre. Semmiféle munkát nem szeglyelt és semmiféle ember nem volt kicsiny neki. Nálánál senki nem szerette jobban a népet, melynek ügyéért áldozta életét. És a népben is talán a gyermeket szerette legjobban, mert tudta, hogy erre van bízva a jövő, melyet ő csak megnyithat, de végleg be nem teljesíthet.

Mit kell nekünk tanulni Lennintől?

Mindenek fölött meg kell tanulnunk, hogy tudás nélkül nagyon keveset érünk. De meg kell tanulnunk azt is, hogy erős akarat nélkül nem érhetünk célunkhoz. Mindez azonban elégtelen volna, ha nem szeretnők azt, amiért küzdünk, küzdenünk kell: a népet, a tömeget. Mert ha nem szeretjük a népet, amelyből lettünk és amely minden gondolat igazi anyagát, erejét jelenti, úgy járunk, mint Anteusz a görög hős, aki csak addig volt erős, míg az anyafölddel érintkezésben tudott lenni, de legyőzte ellenfele, mihielyt elvesztette kapcsolatát a földdel.

Bánár Sándor nagy tetszéssel fogadott, mélyreható ábrázoló erővel előadott ünnepi beszédét Majakovszkij szovjetköltő egy verse követte, melyet Demján Julia adott elő, majd Wagner Lohengrinje kórijátékának zenekari előadása után Moscovicz Mihail szovjet gardakapitány emelkedett szólásra, miután az ünnepség közönsége egy percnyi felállással áldozott Lenin emlékének.

Lenin életének története a bolsevizmus története, mondotta Moscovicz gardakapitány. A nagy harcot a bolsevizmusért, a szocialista államért, ezek összes ellenségeivel Lenin vívta meg és egyuttal ő vetette meg az erős alapokat, melyen a szocializmus épülete emelkedik. Ma a nagy Sztalin Lenin művének örököse és folytatója. A mi feladatunk az igazságot, békéért, a győzelemért való fáradhatatlan munka. E munkából Magyarország is kivészi részét a szovjet-magyar barátság alapján.

Lenin, Sztalin és a szovjet-magyar barátság lelkes ünneplése után Serfőző Józsefné Petőfi: „Apostol”-ából adott elő egy részletet, majd Szabó István Majakovszkij: „Kommunizmus éneke” című versét szavalta el.

A Lenin emlékéhez méltó lélekkel megtartott ünnepséget Kalas Zoltán fogadalmá zárta be, melyben az ünnepelő közönséggel együtt megfogadta Lenin emlékére, hogy a legnagyobb harcot fogja folytatni a reakció ellen.

V. Gv.

MKP pártnapok

A titkárság figyelmébe ajánlja az összes elvtársaknak, hogy a pártnapokon minél nagyobb taglétszámmal jelenjenek meg.

Pártnapi előadók január 29-én:

Pártházban d. u. 5 óra, Bottos János. Acélgyár d. u. 5 óra, Benkő Antal. Bánya d. u. 5 óra, Müller Pál. Üveggyár d. u. 5 óra, Cserháti József. Forgács d. u. 5 óra, Bánár Sándor. Somlyóbánya d. u. 5 óra, Csányi Lóránd. Salgóban d. u. 6 óra, Miklós G. Zagyvapálfalva d. u. 6 óra, Boros A. Baglyasatja február 1-én d. u. 6 óra, Bognár József.

Pártnapi anyag: Üzemi bizottságok újjáválasztása és az új kollektív szerződés.

A nürnbergi per

Kétmilliónál több szovjetpolgárt gyilkoltak le Fehéroroszország horogkeresztjes megszállói

Göring vallomása a Reichstag felgyújtásáról

A nürnbergi perben Göring vallomását olvasták fel, melyben elismerte, hogy 1933-ban alaptalanul vádolták a kommunistákat a Reichstag felgyújtásáért. Hitler kívánsága volt, hogy a Reichstag felgyújtását a kommunistákra kenjék. „Figyelembe kellett vennünk — mondotta Göring —, hogy a kommunista tevékenység rendkívül erős volt Németországban és 1933-ban az új kormány nem állott elég szilárd alapon.”

Kempner amerikai ügyész a Frick elleni vádiratot ismertette. Frick többször járt Dachauban, tehát tudnia kellett az ott elkövetett rémtettekről. Ő szervezte 1938 novemberében az első hivatalos pogromot és tőle származik a sárga csillag gondolata is.

Sprecher amerikai ügyész ezután a Baldur von Schirach elleni vádiratot olvasta fel. 1940-ben 60 000 bécsi zsidót deportáltak Krakkó vidékére ahol mind elpusztult. Schirach annakidején kijelentette: „ez az én hozzájárulásom az európai kultúrához.”

Bohrman vádiratát Lambert fő-

hadnagy, amerikai ügyész terjesztette be. Bohrman hatáskörébe tartozott az egyházak üldözése, az egyházi iskolák bezárása, a papi rendek javainak és műkincseinek elkobzása. Göringgel együtt ő volt megbízva a zsidók kérdés „elintézésével”. Az ő utasításaira rabolták ki a zsidókat és deportálták őket a lengyelországi haláltáborokba.

Mint ismeretes, Nürnbergben csak a fő háborús bűnösök perével foglalkoznak. Az egyes országok elleni bűnösöket az illető országban vonják felelősségre.

Minzskben a napokban kezdődött meg a bielorussziai német fasiszták 18 vezetőjének háborús bűnügye. A bizonyítékokból kiderül, hogy a németek rendszeresen irtották Fehéroroszország lakosságát. Több mint 2,200 000 szovjet polgárt és hadifoglyot öltek meg és 380 000 embert hurcoltak rabságba. A németek 209 várost, 9200 községet, 10 000 ipari üzemet és kolhozot pusztítottak el. Németországba hajtottak 3 millió szarvasmarhát és 6 millió aprómarhát. Elpusztítottak 1200 kórházat, klinikát, rendelőt és 1100 színházat.

Fáklyahordozókat képezett ki a Kommunista Párt

Január 21-én délután 5 óra. A Salgótarjáni Kommunista Párt tanács-termében szemináriumi hallgatók nyugodt légkörben várják a párt vezetőségét (É.én. Ocel János nemzetgyűlési képviselő elvtársat), hogy tanubizonyosságot tegyenek két hetes tanulásuk eredményéről.

A vizsgáztató terembe belépve, nyomban feltűnik a terem rendkívül izléses berendezése. A faliújság, amelyet szintén a hallgatók készítettek, igen szép kivitelű. Rajta a hallgatók által készített és szocialista irányt mutató versek és prózák a hallgatók képességét és rátermettségét bizonyítják.

Ezek a hallgatók a járás minden részéből valók. Őket küldte ki pártjuk vezetősége, hogy a szocialista eszme alapfelfogatait, mely hivatva van az emberiség boldogulását, egyenlőségét és szabadságát biztosítani, tanulják meg és odahaza a dolgozó nép széles rétegét világosítsák fel az Igazságról.

A szemináriumon 26 személy vett részt. Tulnyomó többsége fiatal férfi és nő. Az ott elhangzottak szerint tényleg tanubizonyosságot tettek, hogy szívvel, lélekkel zászlóhordozói lesznek Marx, Lenin és Sztalin szocializmusának. Önként vállalták ezt a zászlóhordozást minden külső kényszer nélkül.

Dicséret illeti meg őket, hogy az Igazság diadalra vitele céljából fáklyahordozói lesznek annak a sterencsétlen népnek, amelynek szemére a német hitleri fasizmus és Szálasi pribék hordái hályogot vontak, hogy az Igazságot guszba köthessék.

Ezek a fáklyahordozók meg fognak jelenni a bányákban, üzemekben, községekben és mindenütt, ahol elnyomott emberek élnek és felvilágosítják a burzsoázia által szellemileg is elnyomott, kiszípolított tömegeket.

Ugy érezzük, hogy mindennekelőtt a közérdek szemelőtt tartásával vállalt kötelezettségüket kell betartaniok mert ezáltal sok keserű könnyet törölnek le rongyokba bugyolált rubátlan gyermekek és rossz sorsú agyonsanyagot anyák és hűvelek szeméről.

Minden öntudatos munkás tudja, hogy ez az egyedüli eszme, amely az emberiség érdekét szolgálja, ahol nincs

kizsákmányoló és nincs kizsákmányolt, nincs osztálykülönbség sem, hanem jogokban és kötelezettségekben egyenlő szabad és független nemzet, amely az összes polgárokat vallás és foglalkozásra való tekintet nélkül egyesíti magában. Így felértékezve Hitler és Szálasi mondvacsinált fellegvált, bárhol és bármilyen formában is jelentkezik azok, gyerekiáték lesz szétzuzni és csirajabzn kiölni, hogy az többé gyökere ne verjen azon a talajon, amelyet 1000 év óta a kiváltságosak hatalmi hóbortjaiért, a kizsákmányolt, jogaitól megfosztott, szegényember vérevel áztatott.

Tudomásul kell venni az egész világnak és benne a reakciósnak, hogy egyedül Marx és Lenin tanai azok, amelyek az emberiség közös érdekét szolgálja. Nem szabad előfordulni még egyszer az 1918—1919. évek, amikor az akkori fiatal demokrácia szekere kátyuba jutott a reakció gondosan előkészített utvesztőjén és aminek oly sok martirja, Sontania és üldözöttje lett egy negyed századon keresztül.

Kívánjuk, hogy a salgótarjáni Kommunista Párt még sok fáklyahordozót neveljen az emberi boldogulás, egyenlőség, függetlenség és a szabadság érdekében.

B. S.

A Kossuth-hid és acélgyárunk.

F. hó 8 án, pénteken elkészült és megnyílt az újjáépülő Magyarország dolgozóinak idáig legnagyobb szabású alkotása; fővárosunk első, állandó jellegű dunai hídja. Minden hazáját és fővárosát szerető magyarnak csak a tehetetlen düh szorította el a torlát, ha a Dunapárt kiégett, romba dőlt házai mellett haladva, a vízbe hullott szépséges hídjaink roncsaira megmaradt pillérekre esett tekintete. De a dolgozók ezreinek lelkes munkája, dacolva téllal és fagygal, úgy szólván az utolsó órákra, megterem-

tette az összeköttetést a főváros két része, az Áltöld és a Dunántul között.

A felavataskor elhangzott ünnepi beszédek megemlékeztek az építésben résztvevő nagy vállalatok kiemelkedő teljesítményéről, nevüket sorolva fel azokat, megemlítve, hogy rajtuk kívül még sok vállalat, barikisebb terjedelmű, de éppen olyan fontos részletmunkája is hozzájárult a sikerhez. Hadd említsük itt meg acélgyárunkat, melynek hegyesztőiparának tiszteit a hegyesztett vaszerkezetek jelentős hányadát erősítették össze szilárd szerkezetté. Az acélgyár acélöntője pedig közel öt tónna súlyban a hid u. n. saruit szállította, vagyis azokat az alátétöntvényeket melyek a hid vaszerkezetének súlyát a vasbeton pillérekre viszik át. Az acélgyár dolgozói ezeket az elektrodákat és acélöntvényeket igazi tőhamunkával pontosan a kikötött időpontra szállították a főmunkahelyek végző cégeknek s így a maguk kisebb terjedelmű, de minőségi és pontos munkájával méltán átvehették egy szerény babérlevelet a siker koszorujából.

„A természetnek nem az a parancsa, hogy javat egyenlőtlenül legyenek elosztva.” — Dörm. G. G. beszédből, Cegléd, 1914.

Hadifogoly hozzátartozók figyelmébe.

Felhívom a hozzátartozók figyelmét, hogy a budapesti központ részéről létrejött a „Magyar Hadifogoly Híradó” című újság, hogy közöljék a nagyközönséget a hadifogoly problémákról. Állandóan közlik benne az újságok által felkutatott hadifogoly névsorait. Igyekeznünk kiutazni az egyes példányokat a hadifogolytáborokba, hogy a még ott lévő és elvashassák az újságokat. Egyetemen üzeneteket is közvetítünk a lapban írt honi hozzátartozóktól.

Lapunk hetenként egyszer jelenik meg. Előfizetési ára tíz hétre tíz ezer pengő.

Felkérem a tehetősebbeket, hogy fizessenek elő ezen lapunkra, előzetes a salgótarjáni MKP központi párt-házában I. emelet 8 szoba, ahonnan a már megérkezett lapokat az előfizetők részére továbbítjuk. Céunk az, hogy összeköttetést létesítsünk a még távol levő szeretteinkkel, tekintet nélkül arra, hogy milyen országokban vannak fogságban — Francia, Német, Orosz, Lengyel stb. Az összeköttetésünk mindenbóvá elér.

Midőn ezen törhetetlen akaratunkat a nagyközönség tudomására hoztuk, ismételtlen kérjük minél nagyobb számban fizessenek elő újságunkra, hogy enyhítsük a honvágy fájdalmát távol levő szeretteinkkel.

MKP Hadifogoly Tudakozó Hivatal

Február 10 én lesz Salgótarjában a Magyar Kommunista Párt nógrádmegyei szervezetének konferenciája.

Ertesítjük a MKP nógrádmegyei tagjait, hogy a megyei szervezet Salgótarjában február 10 én d. e. 9 órai kezdettel tartja meg ez évi első konferenciáját az Ipartestület nagytermében. A konferencia tárgya a megyei szervezet újjáépítése, illetve megerősítése lesz. — A konferenciára minden egyes nógrádmegyei pártszervezet mind 250 tag után egy képviselőt tartozik kiküldeni. A képviselők megválasztásához igen fontos érdek fűződik.

MKP nógrádmegyei szervezet.

Nagyon sokszor

hallottam a háború alatt ostoba, vagy helyesebben, a totális propaganda emelően elfogulttá és ostobává nevelt emberek dühös kifakadását: „Mit akar ez a nyavalyás Amerika Európában?”

Ismétlem, gyakran hallottam ilyen kifakadást és most utólag is kétségbevonhatatlanul meg lehet állapítani, hogy ebben a kérdésben nálunk még az ugynevezett magasabb értelmiségű rétegekben is nagyon sok tájékozatlanság uralkodik.

Az természetes, hogy a tengelyhatalmak propagandistái nem látták volna szívesen, ha a tömegek fellettek volna világosítva a világon történt események igazi okairól. Csak egy dolog volt, amiben a németek nem rejtették véka alá szándékukat. Ugyanis határtalan elbizakodottságukban egészen nyíltan hangoztatták és bevallották, hogy a német nép mint „legmagasabb rendű” nép arra van hivatva, hogy az „Új Európa”-ban az uralkodó nép (Herrenvolk) szerepét töltsse be. Ezt számos nálunk is nagy tömegek egészen rendes és helyénvaló dolognak ismerték el.

Amíg ezen a kőtyagosok össze tudták egyeztetni a németek uralkodó népi elméletét a magyar hazafisággal, ugyanakkor az amerikaiak nemcsak az amerikai kontinens, hanem a világ összes fehérfajú népeinek érdekeit harcolták.

Már az első világháború előtt is sokat írtak és sokat beszéltek a sárga veszedelemtől, amelynek már akkor is igen komoly alapja volt. Legtöbbet éppen a németek írtak erről a kérdésről. A második világháborúban a németek természetesen nem engedtek hangot adni a sárga veszedelemtől szóló véleményeknek, ellenben annál többet propagandáztak az ugynevezett vörös veszedelemtől, mert ez hatalmas ellenszere volt a németek hatalmi tébolyának.

A nem műrostos agyveleijű ember világosan meg tudja határozni a két veszedelem közti különbséget. A sárga veszedelem hatalmas csapást jelentene a világ összes fehérfajú kapitáláistáira és fehérfajú dolgozóira, a vörös veszedelem pedig megsemmisítő veszélyt jelent a világ összes kapitalistáira, de megváltást jelent a világ összes dolgozóira minden faji különbség nélkül.

Nem lesz hiábavaló egybevetni a következő tényeket.

Bizonyára mások is olvasták „400.000.000 fogyasztó” című könyvet. Hogy mit jelent négyszázmillió fogyasztó azt nem kell külön hangsúlyozni. Ez a négyszázmillió fogyasztó Ázsia és a csendes óceán szigetvilágának óriási térségében élő sárga fajú emberek óriási tömege, amelynek az amerikai és európai ipar ugyszólván bihetetlen mennyiségű árut szállított mindaddig, amíg a japán ipar a maga dömping-árujával lassan, de biztosan le nem morzsolta az amerikai és európai munkások által előállított és odaszállított áruk mennyiségét — A salgótarjáni üveggyárból is nagymennyiségű üvegáru ment Indiába, Ausztráliába, sőt a Fülöp szigetekre is.

Nagyon higveleijű embernek kell lenni annak, aki nem látja az összefüggést az okok és okozatok között.

Világos. Németország megnyeri a háborút, akkor korlátlan uralmá válik egész Európa, egész Afrika, sőt még Oroszország ázsiai részei fölött is. A másik oldalon, az ázsiai-csendes-oceán térségében Japán szerezte volna meg a föltétlen uralmat. Ezt egyik fél sem tiltotta.

Egyet azonban tiltottak, még pedig azt, hogy a győzelem után rövid

pár évtized múlva, egy minden eddigénél rettenetesebb háború következett volna be a fehérek és sárgák között. Ez nem fantazmagória, hanem logikus levezetése annak a német politikai álomnak, amely Európát csak ugródeszkának látta volna a győzelem után. Az okok, melyek az új háborút előidézték volna, a következők:

A japán ipar épen olyan modern és tökéletes mint az amerikai, angol vagy a német ipar. Ez még magában véve nem jelent veszedelmet a fehérek iparára és sok százmillió dolgozó tömegeire, de ha tekintetbe vesszük Japán kimeríthetetlen nyersanyag lehetőségeit az óriási ázsiai térségben és ha főképpen tekintetbe vesszük a hihetetlen nagyszámu és még bihetetlenbül igénytelen dolgozó tömegeket, úgy rá kell döbbernünk Japán óriási előnyére az elkerülhetetlenül bekövetkező ipari versenyben.

Már a négyszázmillió fogyasztó kiesése is hallatlanul nagy csapás lenne az amerikai és európai fehérek kapitalizmusra és a dolgozóira, de még nagyobb és végzetes csapás lenne, ha az

eddig még nem nagyon veszélyes versenytársnak elegendő időt adnának arra, hogy a hatalmába került óriási területen kiépítse, a végtelenül igénytelen munkástömegekkel rendelkező és ennél fogva mindenki másnál előnyösebb helyzetben levő ipari termelését.

A történelmi dialektika szerint csak kétféle megoldás lett volna lehetséges. Vagy dolgozni minden fehérek olyan alacsony bérért, mint egy japán egy kínai, vagy egy japán kuli, vagy pedig egy elkerülhetetlen háború életre-halálra.

Hitler nagyon jól tudta mindezt, de ez beillett a terveibe. Ő tudta azt, hogy Németország ha győz, előbb utóbb összeütközésbe kerül Japánnal, azonban a németek úgy gondolták, hogy csak nyerjék meg a háborút, azután majd elintézik a japánokat és akkor megvalósul a németek holdkóros álma, a világhegemonia, a világbirodalom.

Ez volt az a cél, amely egy vérbeli náci számára nagyon szép lehet, de ez a cél magyarázza meg azt a vér és vas (Blut und Eisen) politikát is, amely a németeket a legújabb és legbecstelenebb eszközök igénybevétele sarkalta csak azért, mert tudták, hogy ha most nem sikerül, akkor soha.

Dixi,

600/1945. M. E. számú rendelet alapján földhözjutott, attól a földet semmi körülmények között nem veszik vissza és hogy ő az, aki legjobban vigyáz arra, hogy a törvény rendelkezéseit sehol át ne hágyják. Vannak túkapások — mondta a miniszter — amelyeket felül kell vizsgálnunk, azonban nyugodt lehet mindenki, hogy aki a fenti rendelet alapján szabályszerű körülmények között jutott földhöz, attól jogos tulajdonát senki vissza nem veszi és gondoskodni fog arról is, hogy a telekkönyvezés minél előbb megtörténjék.

A küldöttség vezetője megköszönte a miniszter megnyugtató szavait és biztosította a minisztert, hogy újult erővel és munkakedvvel látnak hozzá földjük megműveléséhez.

„Aki a politikában nem akar tévedni, annak előre kell tekintenie és nem hátra.” Szólin.

Mikor alakul meg az „Országos Szabad Szakszervezetek salgótarjáni Főcsoportja”?

A múlt év december hónapjában mi állami tisztviselők a „Magyar Közalimazottak Országos Szabad Szakszervezetének salgótarjáni Csoport”-ját alakítottuk meg és a megalakulási jegyzőkönyvet bizottságilag vittük el az Országos Szabad Szakszervezetek salgótarjáni Főcsoportjához, melynek székhelye a volt Vigadó épületben van, amit a nagybetűs felirat már messziről elárul.

A megalakulási gyűlésünkön felvetődött kérdéseket és sok más, meginduláshoz szükséges, fontos tanácskeresést tökéltük el magunkban mielőtt elindultunk volna. Nagy volt a meglepetésünk s egyben a csalódásunk, amikor hosszú érdeklődés után megtudtuk, hogy a helyi Főcsoport 1945 nyarán megalakulóban volt s azóta az egész ügy alszik és a teljes nemtörődomség homályába veszett. Márpedig Salgótarjában kb. 18—20 Szakszervezeti Csoport működik anélkül, hogy a helyi Főcsoport tervszerű irányítása alatt állna. Emiatt elképzelhetetlen nehézségekkel küzd külön-külön minden csoport, jöllehet a helyi Főcsoport bivatása lenne, hogy a gyakori szakszervezeti gyűléseken a különböző szakmabeliek és foglalkozásukak között nevezőre hozza. Itt találhatna egymásra munkás, iparos és tisztviselő, hogy közös ügyes-bajos problémáikat elintézzék, gondolataikat kicserélhessék. Ezen az uton valószínűleg kölcsönösen rájónnének, hogy az életben nem egymás ellenlábasa, hisz mindannyian becsületes munkájukkal a saját megélhetésükön kívül a demokratikus Magyarországot ujjáépítésén fáradoznak, mely egyszer annak felvirágoztatását is eredményezi.

Ezért az M. K. O. Sz. salgótarjáni csoportja, mint a legifjabb tag, kezdeményezi és vállalva a többi szakszervezetekkel bizva-bizik szinte pártfogásukban, hogy munkájában a helyi Főcsoport azonnali megalakításában hathatós segítségére lesznek.

Felbivuk tehát a különböző Szakszervezetek Csoportjainak vezetését, hogy nevéket és pontos címüket szíveskedjenek a salgótarjáni forgalmi adóhivatalban, Ipolyi János M. K. O. Sz. titkárnál 1946 január 31-ig megadni. Így lehetőség nyílik arra, hogy az összes szakszervezeteket egy adandó mielőbbi alkalommal összehívassuk, hogy ezt a számunkra fontos kérdést kölcsönösen megbeszélhessük és végre megvalósíthassuk az „Országos Szabad Szakszervezetek salgótarjáni Főcsoport”-ját.

Salgótarjában is megnyílik a Politikai Akadémia

A MKP helyi szervezete ezúton értesíti a városi és vidéki elvtársakat és a nagyközönséget, hogy f. évi február 2-ával Salgótarjában, a bányakaszinó helyiségében POLITIKAI AKADEMIÁT indít meg, melyen a fenti időponttól kezdődően minden hét szombatheti délután 5 órai kezdettel élvonalbeli előadást szöiallatja meg.

Előadónk a legértekebbkörű hallgatóság előtt az aktuális politikai, gazdasági és irodalmi kérdésekről tartanak előadást.

Az előadásokat előre felkért hozzászólók közreműködésével vita követi. A hozzászólók városunk politikai, gazdasági és irodalmi életének kiválóságai akik az előadás fontosságát, érdekességét és az előadás iránti érdeklődést már eleve is biztosítják.

A politikai akadémia előadásai a következők:

1) Népi demokrácia. 1946 február 2. Előadó: Boros Antal

2) Irodalom és demokrácia. Február 9. előadó: Müller Pál, íg. tan.

3) Infláció vagy jó pénz? Február 16. előadó: Murguly Sándor, tanár.

4) A földreform mérége. Február 23. előadó: Adorján János államtitkár

5) A magyar függetlenség mozgalom igazi története. Márc. 2. előadó: Hunyár Ádám íg. tan.

6) A Duna konföderáció ma. Márc. 9. előadó: Dr. Vass Gyula, b. főorvos

7) Petőfi Sándor. Márc. 16. előadó: Dr. Mesterházy Miklósné tanárnő.

8) Az államosítás kérdése a demokráciában. Márc. 23. előadó: Császár Pál bányavezető.

9) A Szovjetunió külpolitikája budapesti előadó.

10) A falu jövője. Április 6. előadó: Tátray Pál tanár.

11) Népi írók a mérlegen. Ápr. 13. előadó: Bianár Sándor polg. mest.

12) Zsidókérdés Magyarországon. Ápr. 20. előadó: Sándor Pál, egy. tan.

13) A magyar ifjúság útja. Ápr. 27. előadó: Csérháti József, tan.

14) A magyar ipar fejlődést lehetőségei. Máj. 4. előadó: Bozó György gépgyári íg.

15) Magyar kulturpolitika. Máj. 11. előadó: Moldoványi János, íg. tan.

16) Munkámozgalmak Európá-

ban. Máj. 18. előadó: Dömötör Ferenc n. képvis.

Előadásainkra mindenkit szeretettel meghívunk és szívesen látunk.

Minden pártszervezet tartsa kötelességének, hogy előadás-sorozatunkat kellő propagálás útján a lehető legnagyobb mértékben támogatssa.

Megkezdődött a gazdálkodók elszámoltatása. A közellátási miniszter rendelete értelmében minden községben 5 tagú Elszámolási Bizottságot kell szervezni, amelynek feladata kivétel nélkül minden egyes gazdálkodó terménykészletét megállapítani és vonatkozó rendeletben megállapított visszatérhető fejadagokon és a gazdasági szükségleten felüli mennyiséget zár alá venni. E nagyjelentőségű rendelet kiadását a közellátási kormányzat az ország ellátásainak az éhezéstől való megmentése céljából volt kénytelen kiadni.

Budapesti gyermekek befogadása. Az e tárgyban előző számunkban közzétett felhívás értelmében mindazok, akik nagy nélkülözésben szenvedő budapesti gyermekek és terhes anyák befogadását három havi időre vállalják, sürgősen jelentkezzenek a Közelítási Kirendeltségen (Járási Főjegyző Hivatal).

Elvesszett egy MKP igazolvány Tupi Lajos névre

Fölbőzjuttatottak figyelmébe!

Kovács Béla földművelésügyi miniszter kedden délután a ceglédi földhözjuttatottak szakszervezeti képviselőjét fogadta a földművelésügyi minisztériumban. A küldöttség vezetője előadta a földhözjuttatottak kívánságát, amely szerint sürgős intézkedést kérnek a kormánytól a földbirtokreform során kiosztott földek telekkönyvezését illetően. Arra kérték a minisztert, hogy önkéntes felett, hogy a nyilasok és a reakciós földbirtokosok ne kapják vissza azokat a földeket, amelyeket a földosztás során földhözjuttatottak között kiosztottak.

A miniszter válaszában megnyugtatta a küldöttséget, hogy aki a

Mit tett Baglyasalja Kommunista munkássága a vasutért 1945-ben?

1945. év július hó 10-én a helyi csoport titkáranak, Sulyok András elvtársnak kezdeményezésére megindultak az első lépések a vasut újjáépítésével kapcsolatban. Ebbe a munkába mindjárt bekapcsolódott a zagyvapálfalvai központi műhely is.

A legelső és legfontosabb teendő volt a felrobbantott sínek levágása és az összerögzítésekhez szükséges lukak kifurása. A felmerült nehézségeket leküzdve sikerült a hegesztő berendezésekhez 50 tartály oxigént és 200 kg karbidot szerezni. A munka 2 db. vágópisztollyal folyt. A munkateljesítményt megállapító bizottság napi harminc darab sín levágását lukasztását írta elő. A július 16-án megindult első napon valóban harminc darabot végeztünk el napi 8 órai munkaidő mellett, de átérezve munkánk rendkívüli borserejét, belefeküdtünk a rohammunkába úgy hogy július 31-én a napi teljesítmény felszökött 112 darabra.

Összefoglalva tehát a fenti idő alatt öt munkás 112 óras munkaidő alatt 1253 db. sín levágását és kifurását végezte el.

Rendkívül fontos volt ez a munka, mert mindössze egy sín-pár volt használható állapotban. A szállításhoz szükséges vasúti kocsikat ennek következtében nem lehetett tarolni, így a szén elszállítása a legnagyobb nehézségekbe ütközött volna.

A végzett munkánál kitűnt mint munkavezető Turcsányi József elvtárs, aki példás szorgalmával, leleményességével megmutatta, hogyan dolgozik az újjáépítésben egy kommunista munkás. Lelke és mozgatója a munkának Sulyok András elvtárs volt, aki fáradságot nem kímélve gondoskodott arról, hogy a munkában fennakadás ne legyen. Kivették a részüket a rohammunkából még: Budavári Vilmos, Bóta Árpád hegesztő, valamint Fejes András és Karvasecki József segítők.

Fenti munkával egyidejűleg az üzemnél kijavítottunk és futóképes állapotba hoztunk 15 vasúti kocsit. Ezeket ki kellett emelni új csapággal ellátni és a karosszériát megjavítani. A baglyasaljai nők ugyancsak rohammunkával dolgoztak az elgazosodott pályaudvar kitisztításán.

Hátra volt még a németek által elpusztított hidak rendbehozatala. Elsőnek a Salgótarján—Pásztó közötti hidat hoztuk rendbe 28 nap alatt. Ugyan ezen a vonalon a második hidat már 16 nap alatt készült el. A Somoskőújfalura vezető hidat a tervezett 5 hét helyett 3 hét alatt készült el. Jelenleg a Vizslás—Zagyvapálfalval hidon dolgoznak munkásaink, hol 4 hidat összhossza 16 méter. A kitűzött munkaidő 5 hét. Az itt dolgozók névsora változó, mert ide az üzemek mindég más-más munkásokat küldenek.

Végül meg kell említeni úgy a bányavállalat, mint az acélgyár, továbbá a gépgyár üzemi bizottságainak támogató munkáját, kik erkölcsi és anyagi támogatással szettek segítségünkre. Így: gömbvas, elektróda, karbid, oxigén és szerszámkészletek. Különösen a bányavállalat részéről éreztük Császár Pál igazgató elvtárs támogatását.

További munkában is szem előtt tartjuk pártunk állásfoglalását az újjáépítéssel kapcsolatban. Büszkék vagyunk bennünket az a tudat, hogy mint jó kommunisták, jó munkát végeztünk!

Szabadság
Sulyok András

Gazdák! A beszolgáltatás nemzeti kötelesség!

Starián m. város polgármesterétől

679—1946. sz.

Pályázati hirdetemény

Salgótarján megyei város hirdetési jogának hasznabérletére pályázatot hirdetnek.

Pályázati határidő 1946. február 15. déli 12 óra.

A pályázati feltételek, a hirdetési díjak mérvére vonatkozó BM. rendeletek, valamint a szerződés tervezet a hivatalos órák alatt a városi főjegyző irodájában tekinthető meg.

Salgótarján, 1946. január 18.

Blanár Sándor
polgármester

Salgótarján m. város polgármesterétől.

680—1946. szám.

Pályázati hirdetemény

Salgótarján megyei város helypénzszedési jogának hasznabérletére pályázatot hirdetnek.

Pályázati határidő: 1946. évi február 15. déli 12 óra

A pályázati feltételek a helypénzszedési ügyre vonatkozó szabályrendeletek, a hirdetési díjak mérvére vonatkozó B. M. rendeletek, valamint a szerződéstervezet a hivatalos órák alatt a városi főjegyző irodájában tekinthető meg.

Salgótarján, 1946. január 18.

Blanár Sándor
polgármester.

Salgótarján m. város polgármesterétől.

236—1944. szám.

Pályázati hirdetemény.

Salgótarján megyei városnál üresedésben levő egy mérnöki és egy adóvégrehajtói állásra ezennel pályázatot hirdetnek és felhívom a pályázni óhajtokat, hogy pályázati kérelmüket legkésőbb ez év február hó 10. napjáig nyújtsák be, mert a később beérkező pályázatokat figyelembe venni nem fogom.

A városi mérnöki állás a X. fizetési osztály 3. fokozata, az adóvégrehajtói állás a XII. fizetési osztály 3. fokozata szerinti kezdő javadalommal van szervezve.

A pályázni óhajtok pályázati kérelmükhöz a következő okmányokat csatolják.

1. Magyar állampolgárságot igazoló bizonyítványt.
2. Születési anyakönyvi kivonat.
3. Közfoglalkozásra való alkalmasságot igazoló tisztviselői orvosi bizonyítványt, valamint a képesítést igazoló okmányokat.

4. Erkölcsi bizonyítványt.
5. Eddigi szolgálatot, illetve foglalkozást igazoló bizonyítványt.

6. Akik eddig is közfoglalkozásban állottak igazoló eljárás során nyert igazolványt, vagy annak igazolását, hogy az eljárás megindítását kérték. Az olyan pályázók, akik eddig közfoglalkozásban nem állottak, állandó lakóhelyük nemzeti bizottságának nyilatkozatát csatolják a felszabadulás előtti politikai magatartásuk igazolására.

Az állások választás utján lesznek betöltve és a választás az 1030—1945 M. E. sz. rendelet értelmében ideiglenes jellegű.

Az állások helyettesítés utján be vannak töltve.

A választás idejét később tudom ki.

Salgótarján, 1946. január 14.

BLANÁR SÁNDOR
polgármester.

Művészeti tanfolyam

A salgótarjáni Madisz és a Munkás Kultuszövetség művészeti tanfolyamokat rendez. Felhívjuk a kultúra iránt érdeklődő tagtársaink figyelmét arra, hogy önmagukban érzett képességeiket most szakavatott vezető Bóna Kovács Károly segítségével művelhetik ki. Rajz, festészet és szobrászat (kislasztika, kerámia) kerül oktatásra, kezdőknek és haladóknak, csoportokban, hetente három délutáni órában. A végleges beosztás február 4-én a bányai Madisz helyiségében fog megőrlődni. (bányai kaszinóval szemben lévő kulturház) Az előadásokat ugyanitt tartjuk meg. A terem fűtéséről gondoskodunk. Semmiféle tandíjat nem kell fizetni, csupán rajzszerkeztől kell gondoskodni a hallgatóknak, sőt még ezek kollektív beszerzéséhez is segítséget fogunk nyújtani.

A művészet nemcsak a kultur-ember szépezzékét elégíti ki, hanem a munka után üdítő felfrissülést is nyújt. A kerámia pedig éppenséggel anyagi hasznát is eredményezheti.

Kérjük az érdeklődőket, hogy forduljanak vagy közvetlenül az előadó művészhez, vagy pedig a Munkás Kultuszövetséghez és a Madisz helybeli titkárságához. Mindhárom helyen készséggel állunk tagtársaink rendelkezésére.

Madisz Vezetőség

Köszönet.

A salgótarjáni KOKSZ. kereteibe tömörült kereskedők igen szép példát adtak a mai nehéz életviszonyok között is, hogyan lehet nélkülözők arcáról könnyeket felszárítani. Misuray Jenő. KOKSZ főtitkár, ki egyúttal a HONSZ salgótarjáni csoportja tisztségviselője, kérésére a HONSZ salgótarjáni csoportja szegénysorsú nélkülöző tagjainak megsegítésére rövid úton 570000 pengőt — azaz ötszázhetven ezer — adományoztak. Salgótarján kereskedői követendő példát nyújtottak, hogy a haráért életet és egészséget áldozó magyar testvéreinket a társadalomnak hogyan kell támogatni, megbecsülni.

A nemesszívű adományozóknak a nyilvánosság előtt mond köszönetet a csoport választmányja.

Olvassuk,

hogy az Igazoló Bizottság X. Y.-t megfosztotta állásától stb. Lassan már egy éve megy ez így, de ugylátnak az egész csak szemfényvesztés, mert határozat ide, határozat oda, minden marad a régiben. Az iparijától megfosztottak működnek tovább, az állás, vesztésre itéltek vagy vissza maradnak helyükön, vagy egyszerűen helycserét hajtanak végre és uram bocsá! folytatják tovább azt a munkát amire alkalmatlannak találhatottak.

Hát ez így nem megy tovább nagy jó Uram!

Bale kell nézni abba a boszorkány üstbe, melyben a magas politikát főzik, hogy mi van ennek a hátterében, mert hogy valami van, az kétségtelen. Ha az Igazoló Bizottságokat életre hívták, semmi esetre sem az volt a cél, hogy egy pár ember mellék-keresethez jusson, hanem az, hogy a magyar közéletből eltűnjenek a nem oda való elemek és új, a demokratikus kívánalmaknak megfelelő személyek kerüljenek helyükre. Az igazoló bizottságok határozatait a jogfosztottak megfellebezik. A rendelet elő írja, hogy az ítélet fellebezés esetén halasztó hatályú. A fellebbezések, valahogyan még úgy látszik, nem értek el az illetékes fórumhoz, mert a végső döntés késik? Nem tudjuk hol akad el az ügy, de valahol elakad az tagadhatatlan!

Ha pedig elérkeztek azok az akták az illetékes helyre vajjon miért nem kerülnek napirendre? Ha pedig egy-kettő napirendre is kerül, miért nem a beérkezés sorrendjében? Nem szeretnénk azt hinni, hogy azok iparkodnak a dolgokat így „elintézni” akiket „eszméi” együvértartozás indít a szolidaritásra, de ha mégis így volna, akkor.....? hát kimondom, tartozzanak együvé, de talán ne a hivatalokban, vagy bizalmi helyeken, hanem az általuk semmibe vett tömegek munkahelyén, vagy ott ahol tényleg helyük volna...!?

Az állapot tűrhetetlen az tény. A közvélemény — valljuk be, jogosan — felkavarodottságot mutat. Ezt orvosolni kell, mégpedig igen sürgősen!

A taktikázást senkisé megfolytatja büntetlenül sokáig, mert könnyen bele törhet a bicskája.

Ha a jó helyektől nehéz is megválni, de ezt a szükséges rosszat is el kell viselni, mert ha nem akarják elviselni, van arra mód, hogy akaratuk ellenére is elviselni legyenek kénytelenek.

— tő —

„Salgótarján hivatott a felsőmagyarországi sportélet irányítására!”

A magyar sportfőhatóság megbízásából az almult héten Salgótarjánban tartozkodott Bokody Károly VKM testnevelésiügyi előadó, az ismert kosárlabda szakember, valamint a magyar női kosárlabda válogatott keret két tagja: Hajdu Fesztér és Szelőcey Sidi. Budapesti vendégeink a salgótarjáni női és férfi kosárlabdázók részére alapos továbbképző tanfolyamot tartottak. A helybeli sportélettel kapcsolatos tapasztalatairól kérdésünkre Bokody Károly ezeket mondotta:

„Salgótarjánban már több ízben jártam, ismerem a fiatalság nagy sport szeretetét. A lányok és fiúk nagy buzgósága mégis meglepett. További rendszeres munka után a SSE mellett hamarosan több kiváló kosárlabdázó csapata lesz a városnak. A játékosok sportszerete és rátermettsége azonban még nem minden. Biztos vagyok abban, hogy Scholtz Rezső lelkes és fáradságot nem kímélő munkája, valamint az egyesület részéről Hercsik István főtitkár megértő támogatása nélkül nem volna ilyen komoly eredmény elérhető. A tanfolyam 28 férfi, valamint 15 női résztvevőjének szorgalmas munkája biztosítja Salgótarjánnak a felvidéki kosárlabdázók legjobbjai között a helyet. Borsányi József vezetésével a Hungária v. l. Rt. Lassan József és Mátyus László irányításával pedig az SKB keretén belül szervezik most a kosárlabdázókat.”

Hallottuk, hogy a Sal.BTC labdarugói részére is tartott tornatermi edzést — kérdezzük.

„Igen, alapos gimnasztikával dolgoztattam meg a bajnokságra készülő fiúkat, akik közül Lackó és Hevesi Sanyi még a rákosszentmihályi futbaléletről ismerősöm. Örömmel tapasztaltam, hogy a játékosok bemozdított izmainak a lendületes bemelegítő mozgás, valamint a kétkapus kosarazás nagyon jól tett.

Végeztül csak annyit, hogy Salgótarjánban mindhárom úgy éreztük magunkat, mintha a helybeli sportolók családjának tagjai lettünk volna. Büszkeséggel kívánunk Salgótarján valamennyi sportolójának sok szép eredményt és főleg — megfelelő sportolási lehetőséget a jövőben is!”

A szerkesztésért és kiadásért felel:
Dr. VASS GYULA.

Nyomtatott Vágh Kálmán könyvnyomdájában
Salgótarján, Fő-utca 66. szám.